

Indhold

- Høringsudkast til styresignal om +/- 15 %-reglen
- Høringsudkast til ændring af værdiansættelsescirkulæret – +/- 15 % til +/- 20 % mv.
- Styresignal om skattemæssigt under-skud ved grenspaltning og tilførsel af aktiver
- Skattefritaget overdragelse til erhvervsdrivende fonde
- Succession – aktier – forbeholdt udbytte til sælger – beskattning hos køber.

Lovgivning mv.

Høringsudkast til styresignal om +/- 15 %-reglen

Skattestyrelsen ("Skat") har udsendt høringsudkast til nyt styresignal ("Udkastet") om fortolkningen af kriteriet "særlige omstændigheder", der jo efter Højesterets kendelse i SKM 2016.279 udgør en undtagelse fra retskravet på anvendelse af +/- 15 %-reglen ved overdragelse af fast ejendom (fra dødsboer). Se Gen-Om 3-2016 og særligt *Generationskifte-Omstrukturering* (2019) s. 263 ff.

Udkastet er overordentligt vidtgående og går langt ud over rammerne for den opgave, som skatteminister Karsten

Lauritzen stillede, da han med svar til Folketingets Skatteudvalg den 18. maj 2018 pålagde Skat at udarbejde et styresignal om fortolkningen af Højesterets kendelse: *"Der skal være tryghed og forudberegnelighed ved overdragelse af fast ejendom indenfor familien. Samtidig skal den enkelte boligejer ikke bære risikoen for den usikkerhed, der er forbundet med vurderingen, hvilket netop er formålet med +/- 15 %-reglen i værdiansættelsescirkulæret."*

Udkastet mangler fuldstændigt denne grundlæggende forståelsesramme. Skat har formuleret en helt ensidig ønskeliste af "særlige omstændigheder" og har fuldstændigt forbigået overvejelser om retssikkerhed og de konsekvenser, som den lange række af særlige omstændigheder vil have for "tryghed og forudberegnelighed". Resultatet af Udkastet vil være, at det i praksis vil være borgerne, der har risikoen for enhver vurderingsusikkerhed, og dermed vil Udkastet give dødsstødet til den hidtidige retsbeskyttelse ved familieoverdragelse. Det videre resultat vil være, at det vil blive nødvendigt med bindende svar og/eller ressourcekrævende processager i stort set alle familieoverdragelser af fast ejendom.

Hvis værdiansættelsescirkulæret skal have noget formål, skal undtagelsesområdet til +/- 15 %-reglen være enkelt

og meget præcist, så det ikke afføder generel usikkerhed og processager.

Der må forventes stærkt kritiske hørings svar, ikke mindst fra de store erhvervsorganisationer, og man må sætte lid til, at der træffes en politisk beslutning om balancen mellem Skats skønsadgang og borgernes retssikkerhed og tryghed, så Udkastet omskrives og forenkles, inden det færdiggøres som styrende for fremtidig praksis.

Det fremgår dog også af det omtalte ministersvar, at Udkastet skal forelægges skatteministeren, hvis det måtte rejse politiske spørgsmål. Derudover var det en integreret forudsætning for det brede politiske forlig i 2016 om den nye ejendomsvurderingslov, at +/- 15 %-reglen skulle fastholdes: *"For fast ejendom er der dog praksis for, at den offentlige vurdering plus/minus 15 pct. som hovedregel accepteres som udtryk for en handelsværdi, jf. det såkaldte værdiansættelsescirkulære Det ... er hensigten at ændre værdiansættelsescirkulæret, således at spændet på plus/minus 15 pct. ændres til et spænd på plus/minus 20 pct., når denne lov træder i kraft."* Disse politiske forudsætninger kan give håb om, at Udkastet vil blive justeret.

På det konkrete indholdsmæssige plan er der grund til en række kritiske bemærkninger til Udkastet:

Først og fremmest fejl-citerer og fejlfor-tolker Udkastet på en række punkter Højesterets 2016-kendelse. Højesterets afgørelse vedrører alene dødsboer. Det er derfor juridisk forkert, at Udkastet uden nærmere refleksion over rets-grundlaget blot mener, at det samme resultat også må gælde på gaveområdet. Højesterets afgørelse angik endvidere en meget speciel situation, hvor to ar-vinger i et bo reelt havde indgået en ind-byrdes handel, der værdiansatte boets ejendomme til handelsværdien.

Det kan ikke ud fra Højesterets afgør-else udledes, at der vil være "særlige omstændigheder" i tilfælde, hvor der ikke foreligger en sådan reel handel til handelsværdi. Udkastet fremstår derfor nærmere som en ønskeliste fra Skats side. Også fordi Højesteret med sine præmisser afviser Skats ønske i sagen om indirekte værdiansættelse baseret på afkastbetragtninger. Det er derfor i direkte strid med Højesterets afgø-relse, at Udkastet alligevel forsøger at introducere afkastbetragtninger som en selvstændig "særlig omstændighed".

Dernæst rammer størstedelen af Ud-kastets lange række af "særlige omstæn-digheder" uden for skiven af den grund, at de pågældende omstændigheder afføder behov for skøn og dermed ikke respekterer det grundlæggende hensyn, som værdiansættelsescirkulæret er baseret på, nemlig at borgeren ikke skal bære usikkerheden ved den offentlige vurdering, og at denne derfor skal læg-ges til grund, medmindre *den faktiske handelsværdi er kendt*. Hvis den faktiske handelsværdi ikke kan fastslås objektivt og uden skønsudøvelse, bliver det med Udkastet borgeren, der bærer skøns-usikkerheden.

Derudover må "særlige omstændig-heder" ud fra en almindelig sproglig forståelse betyde, at de pågældende omstændigheder kun forekommer und-tagelsesvist. Når Udkastets liste over særlige omstændigheder er så omfat-tende, som tilfældet er, vil de fleste sager rumme en særlig omstændighed, og så vil der jo ikke længere være tale om en "særlig" undtagelse, men om en faktisk hovedregel. Og så har cirkulæret mistet sin værdi.

Af disse grunde må en række af Skats tanker i Udkastet afvises:

- **Realkreditbelåning og -vurdering?**
Nej, fastslår ikke den faktiske handels-værdi, men beror på et skøn baseret på særlige hensyn i realkreditlovgiv-ningen og hviler også på ejerens soli-ditet og betalingsevne. Dette skøn er ikke per definition bedre end den of-fentlige ejendomsvurdering.
- **Salgsforhandlinger, herunder udbud og købstilbud?**
Nej, fastslår ikke den faktiske handels-værdi, men kan være båret af mange forskellige hensyn, ønsker og forhåb-ninger. Kun forhandlinger mv., der før-er til faktisk handel, viser den faktiske handelsværdi.
- **Ejendomsmaeglervurdering?**
Nej, fastslår ikke den faktiske handels-værdi, som først kendes, når der er indgået faktisk aftale med en konkret køber til en konkret værdi og med konkret finansiering.
- **Afkastgrad (væsentlige renove-ringer)?**
Nej, Højesterets 2016-afgørelse tager netop med sine præmisser afstand fra dette moment. Hvis Skat altid blot kan lave en alternativ afkastberegning, vil dette blive den praktiske hovedregel og ikke en "særlig" omstændighed.
- **Dagsværdiprincip ifølge regnskab?**
Nej, fastslår ikke den faktiske konkrete handelsværdi, men er baseret på en ikke-fast-ejendom-sagkyndig revisors "tilfældige" og helt generiske arbejds-grundlag. En regnskabsværdi er ikke per definition bedre end den offent-lige ejendomsvurdering.
- **Den generelle prisudvikling?**
Nej, dette moment vil i sig selv være en total underminering af værdian-sættelsescirkulæret. Og et sådant mo-ment giver heller ikke mening i et offentligt vurderingssystem med ordinære vurderinger hvert andet år.

Den videre proces for Udkastet er usikker. Der er høringsfrist den 2. juni 2020. Som nævnt er der et vist grundlag for at forvente en politisk proces, inden det endelige indhold fastlægges. Det betyder rent praktisk, at både indhold og tidshorisont er usikre. Og det kan jo både begrunde, at man afventer eller

fremmer konkrete generationskifte-overvejelser.

Høringsudkast til ændring af værdi-ansættelsescirkulæret • +/- 15 % til +/- 20 % mv.

Skatteministeriet har udsendt hørings-udkast til ændring af værdiansættelses-cirkulærets bestemmelser om fast ejen-dom. Baggrunden er primært forligspar-tiernes 2016-aftale om, at +/- 15 %-reglen skal ændres til en +/- 20 %-regel, jf. ovenfor om den nye ejendomsvurde-ringslov. Dette er da også den umiddel-bart væsentligste ændring, som så i øvrigt, naturligt nok, kun skal gælde i forhold til de kommende ejendomsvur-deringer efter den nye vurderingslov.

Imidlertid har Skatteministeriet samtidig – i koordinering med Skat – lagt op til, at "særlige omstændigheder" skal indføj-es som en udtrykkelig juridisk undtagelse i cirkulæret – og ikke kun vedrørende dødsboer, men også for gaver. Cirkulæreudkastet vil således indebære en egentlig *ændring af retsgrundlaget*, og udkastet går dermed langt videre end forligspartiernes 2016-aftale. Også dette må forventes at give anledning til politi-ske drøftelser i forligskredsen.

Der er høringsfrist den 2. juni 2020. Der er lagt op til, at ændringscirkulæret skal træde i kraft den 1. juli. Da man skal have det juridiske grundlag for en +/- 20 %-regel på plads, inden de kommende nye vurderinger rulles ud, skal ændringen ikraftsættes senest til efteråret. Hvis der etableres en politisk proces vedrørende Skats udkast til styresignal, jf. bemærk-ningerne ovenfor, er det dog muligt, at ændringscirkulæret blot vil holde sig til det sigte og foreløbigt vil udelade om-tale af "særlige omstændigheder".

Styresignal om skattemæssigt underskud ved grenspaltning og tilførsel af aktiver

Skat har med SKM 2020.214 udsendt endeligt styresignal om behandling af skattemæssigt underskud ved skattefri grenspaltning og tilførsel af aktiver. Styresignalet er baseret på tidligere høringsudkast, jf. Gen-Om 8-2015.

Det fastslås med styresignalet, at der *ikke* er hjemmel til at fordele et skatte-mæssigt underskud mellem det indsky-dende og det modtagende selskab i en

skattefri grenspaltning. Styresignalet ændrer dermed formelt Skats hidtidige praksis, der indebar, at underskud skulle fordeles mellem det indskydende og det modtagende selskab på baggrund af en konkret vurdering af, hvordan aktiviteterne fordeltes mellem det indskydende og det modtagende selskab.

Der er imidlertid ikke hjemmel til en sådan tvangsfordeling, jf. *Fusionskatte-loven* (2014) s. 505 f, hvilket også efterfølgende blev fastslået af Skatterådet, jf. SKM 2016.412 SR og SKM 2016.413 SR omtalt i Gen-Om 9-2016. Hvorfor der skulle gå fire år fra disse afgørelser og indtil udsendelsen af styresignal om praksisændringen, er uklart.

Styresignalet fastsætter regler for genoptagelse af selskabsskatteansættelser, der har været baseret på den nu underkendte praksis. Der kan ske genoptagelse tilbage til og med indkomståret 2013. Hvis en ændret fordeling af underskud-

det mellem selskaber skal imødekommes, fordrer det en anmodning herom fra alle selskaber. Anmodning om ekstraordinær genoptagelse skal indgives senest den 27. november 2020.

Skattefritaget overdragelse til erhvervsdrivende fonde

L 156 om skatte- og afgiftsfritaget aktieoverdragelse til erhvervsdrivende fondes verserer fortsat, jf. Gen-Om 3-2020. Der er fortsat ingen konkret tidsplan for den videre behandling af forslaget, der skal træde i kraft den 1. juli 2020.

Afgørelser

Succession • aktier • forbeholdt udbytte til sælger • beskatning hos køber

SKM 2020.179 H: A var frem til november 2014 enkapitalejer i holdingselskabet S, der ejede aktieposter i en række aktive virksomheder. I juni 2014

ønskede A at gennemføre et generationskifte til sine tre voksne døtre ved overdragelse af aktierne i S som delvis gave og med skattemæssig succession. A var bekendt med, at Skat ved tre bindende svar i 2011, 2012 og 2013 over for hans advokat, som repræsentant for andre skatteydere, havde bekræftet, at det efter administrativ praksis var aktieoverdrageren og ikke aktieerhververen, der skulle anses som rette indkomstmottager af forbeholdt udbytte ved generationskifte, og at et sådant udbytte skal anses som en del af aktieoverdragerens afståelsessum, som vil være skattefritaget, hvis aktieoverdragelsen sker med skattemæssig succession.

A besluttede på den baggrund at udforme generationskiftet til sine døtre i overensstemmelse med de konkrete bindende svar, men uden selv at indhente nyt bindende svar. Der blev således i november 2014 indgået overdragelsesaftale mellem A og hver af de tre døtre vedrørende 1/3 af aktierne i S, en købesum på i alt ca. 125 mkr. I hver aftale var der udtrykkeligt vilkår om, at A forbeholdt sig de første 16.137.835 kr. af det udbytte, der efter overdragelsen ville tilfalde aktierne. Den forbeholdte udbyttet blev sammen med en passivpost og et gælds-brev fratrukket i aktiernes værdi, og der blev for hver af døtrene anmeldt en gave på 10.000.000 kr. og indbetalt gaveafgift til Skat medio november 2014.

På generalforsamling i S ultimo november 2014 blev det vedtaget at udlodde det forbeholdte udbytte til A. S foretog som påkrævet i KSL § 65 indeholdelse af udbytteskat på 27 % og indberettede udlodningen til Skat og foretog indbetaling den indeholdte udbytteskat.

I parallelle forløb traf Skat herefter afgørelser om (i) udbetaling af overskydende skat til A, jf. KSL § 55, (ii) godkendelse af gaveanmeldelserne, jf. BGL § 27, og (iii) ændring af A's årsopgørelse for 2014 med tilbageregulering af det automatisk indberettede udbytte. Skat lagde i disse afgørelser udtrykkeligt eller forudsætningsvist til grund, at A var rette indkomstmottager af det forbeholdte udbytte, og at dette skulle henregnes til hans afståelsessum, der var skattefritaget som følge af successionsreglen i ABL § 34.

I maj 2016 valgte Skat så at omgøre sine tidligere afgørelser. Det var nu Skats opfattelse, at A's døtre, og ikke A, skulle anses som rette indkomstmodtagere af det forbeholdte udbytte, og at døtrene i stedet havde en modsvarende gældsforpligtelse til A. Samtidig traf Skat betinget afgørelse om yderligere gavebeskatning af døtrene, hvis de ikke foretog efterbetaling til A af beløb svarende til den indeholdte udbytteskat. Og i tillæg hertil traf Skat afgørelse om, at A nu skulle tilbagebetale den udbetalte overskydende skat på 13.071.647 kr. med tillæg af renter med henvisning til, at beløbet var udbetalt af Skat "i urigtig formening om skyld".

Skat henviste i sine nye afgørelser til,

- (i) at retten til aktieudbytte ikke kan adskilles fra ejendomsretten til aktierne,
- (ii) at A's døtre var ejere af aktierne på tidspunktet for deklarering af udbyttet og derfor var rette indkomstmodtagere til det forbeholdte udbytte,
- (iii) at døtrene måtte anses at have givet et dispositivt afkald på udbyttet til fordel for A,
- (iv) at Skats oprindelige afgørelser ikke afskar Skat fra at omgøre disse, og
- (v) at der uanset Skats bindende svar mv. ikke var nogen bindende administrativ praksis. Skats nye afgørelser blev alle truffet af samme funktionschef, som havde deltaget i Skats oprindelige godkendelse af gaveanmeldelserne.

Skats nye afgørelser blev udelukkende baseret på en *ændret retlig vurdering* af de faktiske oplysninger, der allerede lå til grund for Skats oprindelige afgørelser, og som A da havde fremlagt over for Skat. Der var ingen omtale af nye faktiske forhold i de nye afgørelser.

A indbragte Skats afgørelser for Landskatteretten og derefter, i medfør af overspringsreglen i SFL § 48, stk. 2, for byretten, der henviste sagen til Vestre Landsret som følge af dens principielle karakter.

Landsretten tiltrådte, at A gyldigt havde forbeholdt sig udbyttet ved aktieoverdragelsen og derfor var rette indkomstmodtager, og at der herefter ikke var

"Da Skatteministeriet ikke havde bestridt, at A havde modtaget tilbagebetalingen i god tro, er Højesterets valg på dette punkt kontroversielt og vanskeligt at forene med grundsætninger og praksis for sådanne tilbagebetalingskrav."

hjemmel til tillige at beskatte hans døtre. Samtidig fandt Landsretten på baggrund af Ligningsvejledningen, Juridisk Vejledning og de tre bindende svar fra 2011-2013, at dette resultat var i overensstemmelse med administrativ praksis.

Højesteret tilsidesatte landsrettens afgørelse og fastslog, at LL § 16 A skal fortolkes sådan, at den faktiske aktieejer skal anses som rette indkomstmodtager til udloddet udbytte uanset forbehold i forbindelse med en aktieoverdragelse, og at det forbeholdte udbytte i sagen derfor skulle beskattes hos A's døtre. Højesteret fandt endvidere – kortfattet og i modsætning til landsretten – at der ikke forelå nogen administrativ praksis, som A og døtrene kunne støtte ret på. Endelig afviste Højesteret – ligeledes kortfattet – at Skat var afskåret fra at ændre sine tidligere afgørelser og kræve tilbagebetaling af overskydende skat udbetalt til A.

Kommentar

Afgørelsen er vanskelig at sammenfatte entydigt.

I relation til det materielle spørgsmål om rette indkomstmodtager har Højesteret foretaget et fortolkningsvalg, der ikke kan kritiseres objektivt. Højesteret har sammenlagt de forskellige fortolkningsmomenter anderledes, end landsretten gjorde (jf. SKM 2019.408 V), og nåede derfor et andet resultat. Det valg kan begrundes og forsvares. Det har dog givetvis ved denne sammenlægning også spillet ind, at Højesteret ønskede et andet resultat end det, der fulgte af landsrettens fortolkning, fordi det konkrete regelsammenfald med ABL § 34 jo ellers førte til, at hverken A eller hans døtre ville blive beskattet af det forbeholdte udbytte.

Noget andet er, at Højesteret indtog det stik modsatte standpunkt i SKM 2016.281 H, hvor man, for at sikre kildebeskatning af udbytte til et udenlandsk selskab, fulgte Skatteministeriets hovedanbringende om, at udlodning fra selskabet ikke skulle henføres til den juridiske aktionær (der var omfattet af moder-/datterselskabsdirektivet), men derimod til aktionærens moderselskab, der måtte anses som rette indkomstmodtager (og som var hjemmehørende uden for EU).

Samtidig efterlader Højesterets valg det uløste spørgsmål, om man administrativt vil opretholde hidtidig praksis om separationsbeskatning af afkast, når dette tilfalder en anden end den juridiske ejer, således som det fx er forudsat i BGL § 24, stk. 2, og i relation til rentenydelse mv.

Mens det materielle resultat kan begrundes og forsvares juridisk, er dette langt vanskeligere i relation til sagens forvaltningsretlige aspekter:

Som nævnt fandt landsretten, at det frem til 2016 havde været fast administrativ praksis at fortolke LL § 16 A, så aktiesælger – og ikke aktiekøber – skulle anses som rette indkomstmodtager af forbeholdt udbytte. Højesteret nåede imidlertid uden begrundelse frem til det modsatte resultat. Dette er mildt sagt overraskende. I modsætning til lovforklaringen, hvor der var forskellige fortolkningselementer, der kunne opfattes i hver sin retning, var bidragene til belysning af administrativ praksis entydige, og Skatteministeriet havde ikke været i stand til at fremlægge afgørelse, der viste en modsat praksis eller blot modsatrettede enkeltafgørelser. Men Højesteret valgte altså alligevel et andet resultat end landsretten.

Og herefter fandt Højesteret altså yderligere, at A ikke var beskyttet imod Skats omgørelse af de tre oprindelige afgørelser, der var truffet over for A og døtrene, og at Skat kunne kræve tilbagebetaling af den overskydende skat, man tidligere selv havde besluttet at udbetale til A. Da Skatteministeriet ikke havde bestridt, at A havde modtaget tilbagebetalingen i god tro, er Højesterets valg på dette punkt kontroversielt og vanskeligt at forene med grundsætninger og praksis for sådanne tilbagebetalingskrav.

Højesterets afgørelse har derfor, nøgternt set, tilført nogle ekstra dimensioner til almindelige forvaltningsretlige principper: Den almindelige hensyns-afvejning, der altid skal foretages ved en konkret afgørelse af, om en borger kan støtte ret på administrativ praksis, trufne myndighedsafgørelser og betalinger fra det offentlige, kan efter omstændighederne påvirkes af en rimeligheds-vurdering af det mulige resultat.

Nyhedsbrevet indeholder omtale af udvalgte afgørelser med relevante rådgivningsmæssige aspekter. Vi modtager altid gerne interessante afgørelser til kommentering mv.

Den stringente jura kan altså, efter omstændighederne, suppleres med en subjektiv komponent – som så kan vurderes forskelligt af forskellige dommere. Dette er en udfordring for klassisk juridisk metode.

Hvis du har interesse i at fordybe dig yderligere i disse aspekter af Højesterets afgørelse, [klik her](#).

Har du spørgsmål til nyhedsbrevet, er du velkommen til at kontakte en af vores specialister på området. Du kan også rette henvendelse til din sædvanlige kontaktperson hos Bech-Bruun.

Michael Serup
Partner
T +45 72 27 33 02
E mcs@bechbruun.com

Lisbeth Povlsen
Senioradvokat
T +45 72 27 36 43
E lpo@bechbruun.com

Maj-Britt Gamborg Johansen
Senioradvokat
T +45 72 27 35 17
E mbjo@bechbruun.com

Björn Brügger
Advokat
T +45 72 27 33 60
E bjb@bechbruun.com

Niklas Dyreborg Henriksen
Advokat
T +45 72 27 35 21
E ndh@bechbruun.com

Christian Løvgren
Advokat
T +45 72 27 36 52
E clhs@bechbruun.com